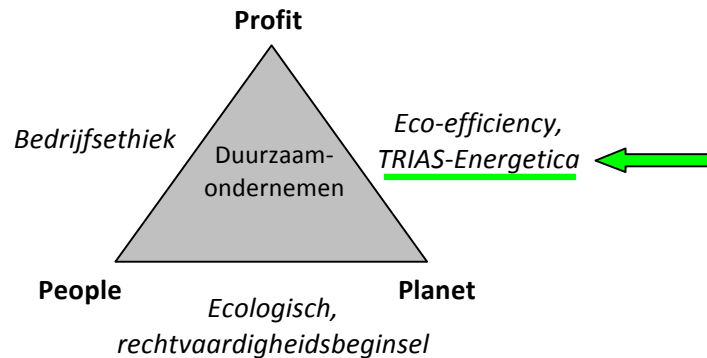

De vorige keer heb ik een eerste aanzet gegeven om u te informeren over wat er momenteel actueel is op het gebied van duurzaamheid en duurzame ontwikkeling. Daarbij heb ik u ook de formele definities gegeven die hiervoor gelden. Omdat dit zo essentieel is wil ik dit hier nog een keer in andere bewoordingen herhalen: Een duurzame ontwikkeling is een dynamisch proces waarin een evenwicht moet worden gezocht tussen (i) het ecologische systeem (exploitatie van hulpbronnen), (ii) het economische systeem (investeringen en technische vooruitgang) en (iii) het sociaal-culturele systeem (de institutionele veranderingen). Dit zijn dus een drietal dimensies die op lange termijn in harmonie moeten worden gebracht. In mijn vorig artikel heb ik de drie P's "vertaald" naar een drietal cirkels (ovalen) die op elkaar ingrijpen en waarbij ook weer nieuwe doorsnijdingen (tussengebieden) ontstaan. Dit alles kan ook op een andere manier gevisualiseerd worden zoals in onderstaand figuur, het drievoudig eindresultaat, is weergegeven:

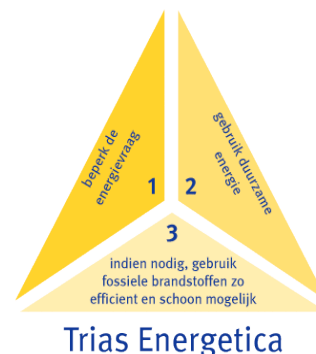

Gebruikmakend van de definitie van de Commissie Brundtland kan er worden geconcludeerd dat duurzaam ondernemen uit drie dimensies bestaat: een sociale (people) , ecologische (planet) en economische (profit) dimensie. Tussen de drie dimensies worden door John Elkington een drietal tussengebieden onderscheiden: bedrijfsethiek, eco-efficiency en het ecologisch rechtvaardigheidsbeginsel. Daar waar de drie dimensies een theoretisch kader schetsen voor duurzaam ondernemen, geven de drie grensvlakken weer hoe duurzaam ondernemen in de praktijk vorm dient te krijgen. Als kerk zijn wij geen onderneming zoals hier bedoeld is. De vraag die wel overeind blijft staan is, waar kunnen wij dan ons steentje aan bijdragen voor een duurzame samenleving, m.a.w. de praktische invulling dus. Als opmaat naar een praktische benadering ontkom ik er niet aan om als laatste een uitleg te geven over de uitdrukking "TRIAS-Energetica".

TRIAS-Energetica

De Trias Energetica is het basisprincipe om tot duurzaamheid te komen. De trias energetica zijn drie stappen die opeenvolgend uitgevoerd moeten worden:

1. Gebruik zo min mogelijk energie, m.a.w. beperk als eerste zoveel mogelijk de energievraag. Heb je dan nog energie nodig, maak dan
2. gebruik van duurzame energie, zoals zonne-energie of windenergie. Kom je hier niet mee uit maak dan
3. gebruik van fossiele brandstoffen, m.a.w. energiebronnen die "eindig zijn" die dus kunnen opraken (aardgas, kolen). Maar als je daar gebruik van maakt, doe dat dan zo efficiënt en schoon mogelijk!

Dit zijn basisuitgangspunten die "bewaakt" moeten worden.

Trias Energetica in materiaalgebruik

De trias energetica is specifiek op energiegebruik gericht, maar ook voor materiaalgebruik is er een volgorde van prioriteit. Om u een idee te geven worden de volgende begrippen hiervoor gebruikt: **Hergebruik** (bijv. het repareren van apparaten of tweedehands producten), **Upcyclen** (bijv. oude kranten verwerken tot isolatiemateriaal), **Recyclen** (bijv. oude PET- flessen verwerken in nieuwe PET- flessen), **Downcyclen** (bijv. hoogwaardig papierafval verwerken tot wc-papier of het slopen van gebouwen en verwerken tot vulmiddel voor de wegenbouw).

Duurzaamheid

Wat belangrijk is om te onthouden is dat duurzaamheid meer is dan energiebesparing. Het is een pallet van aandachtspunten waar rekening mee moet worden gehouden.

In onderstaande figuur is dat beeldend weergegeven.

Wat hier beeldend is weergegeven, is de triple P (Planet, People, Profit) gedachte

- Milieu (Planet),
verantwoord omgaan met energie, materiaal, afval en water.
- Gebruiker (People)
Comfort, gezondheid, veiligheid en levensloopbestendig.
- Financiële haalbaarheid (Profit)
Investeren versus opbrengsten, toekomstwaarde.

Er zal altijd een evenwicht moeten worden gevonden tussen de aspecten milieu, gebruik en financiële haalbaarheid.

Gebouweigenaren en gebouwgebruikers willen tegenwoordig graag in een “groen” gebouw gehuisvest zijn. Om dit stempel “groen gebouw” te bemachtigen wordt het gebouw beoordeeld op de in de figuur genoemde aandachtspunten. Het is een puntensysteem dat voor de genoemde onderdelen wordt toegekend. Het totaal sommetje van de punten is bepalend voor de mate van duurzaamheid van het gebouw (bijv. zilver, goud of platina).

De vraag die gesteld kan worden is of dit belangrijk is om te weten. Wat kan ik hier nu mee met mijn bestaande kerkgebouw en/of geplande nieuwbouw.

Het antwoord op deze vraag zal ik geven in mijn volgende bijdrage.
Henk Peitsman, bestuurslid LOK.